

Aṣṭamahāsthānacaityastotra

Imn pentru Stupele din Cele Opt Locuri Mărețe

compus de Ārya Nāgārjuna

Stupa Păcii din Zalaszántó, Ungaria,
care conține câteva fragmente din ultimul corp al Divinului Buddha

text și comentariu

Notă introductivă

Această lucrare se poate găsi la adresa web:

<http://www.AryaDharma.ro>

(click pentru a o vizita)

Pe acest site veți găsi multe traduceri ale unor texte esențiale din Buddha-Dharma, atât Sutre (discursuri sau învățăături ale Divinului Buddha) cât și tratate fundamentale derivate din aceste Sutre, adnotate sau comentate, după caz.

Toate textele de pe site (inclusiv acest text) sunt disponibile gratuit, se pot descărca gratuit, se pot folosi în mod gratuit, se pot tipări, și se pot distribui ca fișiere sau ca documente tipărite, oricui doriți, dacă și numai dacă nu faceți nicio modificare asupra lor, și dacă și numai dacă le oferiți celorlalți în mod gratuit.

În caz contrar, toate drepturile sunt rezervate.

Dacă aveți nevoie de alte drepturi, de alte formate ale textelor sau de alte variante ale lor, vă rugăm să luați legătura cu noi.

Traducere, prefață, introducere, comentarii, note, îngrijire: Alin Tocaciu

Versiunea: decembrie 2019

Prin virtutea meritelor acumulate prin a traduce, a corecta, a adnota, a comenta, a publica și a răspândi această lucrare, fie ca toate ființele să atingă Trezirea Perfectă.

Prefață

Cele Opt Locuri Mărețe sunt locuri în care au avut loc evenimente excepționale legate de Divinul Buddha.

Cele mai importante patru, în ordinea cronologică a evenimentelor, sunt: (1) Lumbini, locul în care a fost născut, (2) Bodh Gaya, locul în care a atins realizarea¹ supremă, și considerat drept cel mai important dintre cele opt, (3) Sarnath, locul în care a ținut primul discurs, în fața celor cinci [foști] discipoli ai săi, care au devenit Arhați cu această ocazie, și (4) Kuśinagara (acum Kushinagar), locul în care a intrat în Mahāparinirvana. Ordinea importanței lor este 2, 1, 3, 4.

Următoarele patru sunt, în ordinea importanței lor: (5) Śrāvastī (acum Shravasti), un oraș mare în acea vreme, locul în care a manifestat miracolul de a face mai multe acțiuni opuse simultan, cum ar fi mersul și statul jos, emiterea simultană de flăcări și de curenți de apă, etc.; aceste miracole au fost realizate pentru a-i reduce la tăcere pe eretici și pe detractori, care considerau că Buddha era un simplu gânditor sau filosof și nu o Ființă Realizată, și pentru a le deschide calea către Dharma, după ce s-au convins că Buddha avea puteri inegalabile și deci nu era nici măcar un simplu maestru; după aceste manifestări, el a plecat în paradisul Tuśita (6) Rājagṛiha (acum Rajgir), un alt oraș mare în acea perioadă, locul în care l-a supus prin prietenie pe elefantul numit Nāḷāgiri, intenționat intoxicat și asmuțit de către Devadatta cu scopul de a-l ucide pe Buddha, (7) Sankassa, locul unde a revenit pe Pământ după trei luni în care a sălășluit în paradisul Tuśita, unde a plecat după miracolele din Śrāvastī (menționate mai sus) și unde a predat Abhidharma zeilor, inclusiv mamei sale (care a murit la o săptămână după ce i-a dat naștere și a renăscut acolo), precum și viitorului Buddha Maitreya și (8) Visālā (acum Vaishali), pe atunci capitala statului Licchavi, unde au avut loc multe evenimente remarcabile: a fondat Sangha călugărițelor, a primit o ofrandă de miere de la o maimuță (care a renăscut apoi ca zeitate), a rostit numeroase discursuri (acum numite Sutre), și așa mai departe.

Ca exprimare, Imnul se adresează Divinului Buddha.

La sfârșitul textului puteți găsi un dicționar care cuprinde cel puțin o parte dintre termenii folosiți în acesta. Dacă aveți nevoie de un dicționar mai cuprinzător, îl puteți găsi în „Discursul despre perfecțiunea înțelepciunii

¹ Vezi dicționarul.

(Prajñāpāramitā Sutra) în 8.000 de versete” sau în „Ghirlanda de nestemate (Ratnāvalī)” a lui Ārya Nāgārjuna, de pe aceeași pagină web cu acest text.

Pentru a ușura înțelegerea acestor învățături profunde am adăugat note explicative și am realizat și un comentariu destul de cuprinzător. Bineînțeles, comentariul nu are profunzimea învățăturilor, însă vă poate ajuta în lămurirea unor noțiuni, și conține și informații suplimentare despre Dharma în general.

Pe aceeași pagină web puteți găsi atât versiunea fără comentariu cât și cea cu comentariu. Vă recomand ca mai întâi să citiți de câteva ori versiunea fără comentariu, pentru a vă construi propria înțelegere directă a textului, și abia apoi să citiți comentariile, dacă doriți clarificări suplimentare care v-ar putea ajuta la aprofundarea înțelegerii lucrării.

Textul

1.

**După ce ai generat mai întâi Bodhicitta,
Și ai strâns acumulările timp de trei ere nemăsurate,
Ai devenit un Buddha în Inima Trezirii, și ai împlânzit Mărașii:
Aduc omagii stupei măreței Treziri.**

Generarea Bodhicittei (a minții Trezirii) se referă la Bodhicitta de aspirație, adică dorința de a deveni Buddha și dorința ca toate ființele să devină Buddha, și la Bodhicitta ultimă, la realizarea Realității. Vezi „Un comentariu al Bodhicittei” de Ārya Nāgārjuna, disponibil pe aceeași pagină web unde se găsește acest text.

„Inima trezirii” se referă la copacul sub care a avut loc atingerea stării de Buddha. Acumulările se referă la acumularea de înțelepciune și de merit.

Această strofă se referă la Bodh Gaya (2).

2.

**În orașul Kapilavastu, fundamentul Dharmeii,
Ai fost născut de către mama ta, Māyā, în clanul Śākya din Śuddhodana.
După ce ți-ai ridicat corpul, șoldul tău drept a fost susținut de către Brahmā:
Aduc omagii stupei semnelor bune și a bunăstării viitoare.**

Această strofă se referă la Lumbini (1).

3.

**Ai mers la Vārāṇasī și în alte locuri, pentru a cere mâncare,
Și ai împlânzit elefanții turbați ai [regelui] Bimbisāra
Prin puterea unui singur deget al mâinii tale:
Aduc omagii stupei împlânzirii orașului.**

Buddha nu cerea și nu primea mâncare, haine sau alte obiecte pentru că ar fi avut nevoie de ele. Corpul adevărat al unui Buddha nu are nicio legătură cu agregatele, cu ceea ce considerăm în mod obișnuit că ar fi o ființă. Mai mult, corpul material al unui Buddha nu mai are caracteristicile pe care le are un corp obișnuit, și nu mai este perisabil. Acest corp a fost făcut să apară de către Buddha, după Trezire, și să semene cu corpul uman. Toate acțiunile aparente ulterioare săvârșite de către Buddha au fost de fapt manifestate de către Buddha, și nu cauzate de alți factori cum ar fi karma, condițiile meteorologice, ș.a.m.d.

Deși acel „corp” cu aparență umană nu mai are nevoie de mâncare, de somn, de îmbrăcăminte sau de medicamente, totuși Divinul Buddha, din compasiune pentru ființe, pentru ca ele să acumuleze foarte multe merite prin a dăruii ceva unui Buddha, a manifestat toate aceste necesități. Crezându-le reale, ființele au reacționat la ele și pentru că, datorită purității unui Buddha, el este un multiplicator imens de merite, până și a oferi mâncarea cea mai simplă (boabe de fasole, într-o relatare) unui Buddha duce cel puțin la câteva renașteri ca Rege al Universului.

Așadar, „cerșitul” mâncării nu a fost făcut din necesitate, ci pentru ca ființele să aibă ocazia să acumuleze merite imense prin intermediul Divinului Buddha.

În cazul Bodhisattvașilor, al Pratyekabuddhașilor și al Arhaților, aceștia au nevoie de mâncare, și a le-o oferi generează merite imense. Acestea sunt incomparabil mai mici cu cele rezultate din a-i oferi ceva unui Buddha, însă incomparabil mai mari decât cele rezultate din a-i oferi ceva unei ființe obișnuite.

Această strofă se referă la Rājagriha (6).

4.

În timp ce te aflai pe o pajiște,

Halumañju ți-a oferit miere,

A murit într-o fântână, și a renăscut în paradisul Trayastriṃśa:

Aduc omagii stupei apariției compasiunii.

Tot despre multiplicarea meritelor: o maimuță i-a oferit miere, și apoi a și murit înecat într-o fântână, dar din cauze care nu aveau legătură cu Buddha ci cu evenimente anterioare ofrandei. Datorită meritelor acumulate prin simpla oferire de miere către Divinul Buddha, acea ființă a renăscut ca zeu în Paradisul celor Treizeci și Trei (vezi dicționarul). În cazul în care nu i-ar fi oferit nimic lui Buddha, ființa ar fi renăscut tot ca animal.

Această strofă se referă la Visālā (8).

5.

După ce Brahmā ți-a oferit o roată, ai învățat roata [Dharmei],

I-ai împlânzit prin puterea ta pe cei șase învățători eretici,

Și i-ai satisfăcut pe zei și pe oameni printr-un [mare] număr de emanații:

Aduc omagii stupei manifestării miracolelor.

După ce prințul Gautama Siddhartha s-a Trezit, devenind Buddha, Brahmā Sahampati a înțeles că Buddha este o ființă foarte realizată (deși nu a înțeles de la început că este complet realizată), motiv pentru care i-a oferit în mod simbolic o roată și l-a rugat să răspândească învățăturile despre Eliberare și Trezire,

denumite acum Dharma. Prin aceasta, Brahmā Sahampati a acumulat o cantitate imensă de merit, mai multă chiar și decât cei care i-au oferit lui Buddha haine, mâncare, cazare, medicamente sau alte ofrande – deoarece este vorba despre Dharma. Desigur, așa cum mâncarea nu mai era o necesitate, Buddha ar fi predat Dharma oricum, însă prin faptul că s-a lăsat rugat să o predea a făcut posibilă această acumulare imensă de merit pentru Brahmā Sahampati și pentru alte ființe.

Această strofă se referă la Sarnath (3).

6.

**Cu alaiuri de Nāga, cum era Nanda,
Care îți aduceau omagii, și cu fete care îți aduceau lapte,
Ai înfrânt toate piedicile și lumea, fără nicio excepție:
Aduc omagii stupei victoriei pașnice.**

Această strofă se referă probabil la Śrāvastī (5).

7.

**Înconjurat de Bodhisattvași,
De Pratyekabuddhași, și de Arhați (Śrāvaka),
I-ai fixat în jurăminte și în moralitate:
Aduc omagii stupei purității complete.**

Śrāvaka înseamnă Ascultători, ei sunt cei care au ascultat Dharma direct de la Buddha, și foarte mulți dintre ei au ajuns la una dintre cele patru etape ale Eliberării (Intrare în curent, Întoarcere o singură Dată, Fără Întoarcere, Arhat). Vezi dicționarul, la Discipoli.

Această strofă se referă probabil la Sankassa (7).

8.

**[După ce ți-ai dus la îndeplinire] intenția de a ghida ființele nepermanente,
Și ai coborât din lumile zeilor, la capătul tuturor acțiunilor tale,
Fiind implorat de către Cunda, ți-ai încheiat [viața] trei luni mai târziu:
Aduc omagii stupei intrării în Nirvana.**

Atunci când Divinul Buddha și-a anunțat încetarea agregatelor aparente (în termenii ființelor, moartea), un discipol pe nume Cunda l-a implorat să nu își încheie încă existența (ceea ce pentru un Buddha este o manifestare fără efort și nu un fenomen cauzat de karma sau de orice altceva), motiv pentru care Buddha a fost de acord să întârzie cu trei luni acest eveniment. Cunda a acumulat foarte

multe merite prin această rugămintă, iar ființele au putut beneficia de multe învățături.

Această strofă se referă la Kuśinagara (4).

Dicționar de termeni

ARHAT (*arhan, arhat*). Literalmente: „demn de respect”. Sfântul Hīnayāna perfect. El știe ceea ce este folositor pentru propria salvare și este mulțumit temporar cu Trezirea strict pentru sine însuși. O etapă temporară de pe Calea către Buddhitate.

BODHICITTA (*bodhi-citta*). Literalmente, mintea Trezirii. Este de două feluri: bodhicitta ultimă, care este mintea complet trezită care vede vacuitatea tuturor fenomenelor (dharmelor), și bodhicitta relativă care este aspirația de a practica cele șase perfecțiuni și de a elibera toate ființele de suferința din Samsara. Bodhicitta relativă se împarte în bodhicitta de aspirație și bodhicitta de perseverență.

BODHISATTVA (*bodhi-sattva*), *Bodhi*: Trezire, *sattva*: principiu, existență reală, sau ființă. „Ființă a Trezirii”. Ființa ideală din Mahāyāna care, prin înțelepciune și compasiune infinită, caută iluminarea tuturor ființelor, nu numai a sa însuși și care, dacă urmează corect perfecțiunea înțelepciunii, va deveni un Buddha. Poate fi atât bărbat, cât și femeie.

BRAHMĀ. O divinitate foarte înaltă. Presupus drept creator al lumii în tradiția Brahmanică, în budism fiind o simplă naștere din Samsara, muritoare și supusă suferinței, deși trăiește foarte mult și în relativă tihnă, în planul cel mai înalt din tărâmul dorinței.

BUDDHA. „Cel Trezit”. Cel care s-a Trezit la Realitate. Termen folosit atât pentru ființa cel mai recent Trezită pe această planetă (Buddha istoric, adică Gautama Siddhartha, numit și Śakyamuni, adică înțeleptul clanului Śakya), cât și pentru orice alte ființe care au ajuns la aceeași stare, la aceeași realizare, despre care se afirmă în Prajñāpāramitā Sutra că sunt într-un număr „infinite”. Numit și „Tathāgata”, „Buddha”, „Jina”, „Conducătorul Caravanei”, etc. În traducere se mai folosesc și „Divinul”, „Împlinitul”, „Realizatul”, „Trezitul”, „Nobilul”, „Desăvârșitul”.

DHARMA. 1) Realitatea unică, finală, fundamentală; 2) un eveniment esențialmente real, sau un adevăr; 3) ca reflectat în viață: dreptate, virtute; 4) dacă este scris cu majusculă, învățătura lui Buddha: Doctrină, Scriptură, Adevăr; se referă la învățăturile Buddhiste în general sau, în funcție de context, la o anumită învățătură în particular; unii traducători se referă la acestea ca fiind „doctrina buddhistă”, termen ce sugerează însă îngustime și rigiditate și de aceea în traducere se folosesc alternativ cele două cuvinte, doctrină și învățătură; 5) obiect al celui de-al șaselea organ de simț (al minții); 6) în general, orice entitate perceptibilă sau conceptibilă: fenomen, ființă, obiect, noțiune, însușire, concept, idee, parte, stare, etc.

DISCIPOL, sau ASCULTĂTOR (*śrāvaka*). Cineva care ascultă. Tehnic, numai cei care au auzit (sau ascultat) Legea direct de la Buddha, însă în textele Mahāyāna se folosește asemenea și pentru cei care urmează Hīnayāna.

DIVIN (*bhagavan*). Un epitet al lui Buddha. De asemenea „Cel Binecuvântat”.

IGNORANȚĂ (*avidyā*). Cauza finală, cea mai profundă, a transmigației (a renașterii), este corolarul negativ al gnozei, al cunoașterii; prima dintre cele doisprezece legături ale producerii dependente. De asemenea, „neștiință”. Vezi ILUZIE.

MĀRA. Moartea. Distrugătorul și dușmanul a ceea ce este priceput, pozitiv, binefăcător. „Ademenitorul” budist, personificarea tuturor relelor și pasiunilor, al căror momeli și capcane sunt plăcerile simțurilor și nu numai. Uneori identificat cu cele cinci agregate și cu ceea ce este nepermanent, suferință și non-sine. Deși în limba română „Mara” este un nume pentru o reprezentantă a sexului feminin, în budism acesta este de sex masculin.

NĀGA. Spirite ale apei, șerpi sau dragoni, fie protectori, fie distrugători.

NIRVANA. „Încetare”, „stingere”. Calm liniștit, sublim, existență reală, nedistorsionată.

PARINIRVANA. NIRVANA completă, finală, fără rămășițe.

PRATYEKABUDDHA. Buddha Solitar. Nu dorește și nici nu este capabil să îi învețe pe ceilalți. Are o realizare mai profundă a adevărului decât un Arhat. Etapă temporară pe Calea către Buddhitate, la fel ca cea de Arhat.

SAMSARA. Cuvânt din limba sanscrită care înseamnă „rătăcire”. Este folosit de către Buddha pentru a descrie rătăcirea ființelor în ciclul renașterilor și morților. Existență ciclică. Potrivit semnificației sale, nu este un „drum” urmat, ci o rătăcire fără o direcție precisă și fără un scop precis. Existența condiționată a vieții obișnuite în care suferința apare deoarece ființa încă are ignoranță, atașare și agresiune (cele trei otrăvuri). Eliberarea, sau Trezirea, sau Iluminarea sunt cuvintele folosite pentru a indica starea de oprire a acestui ciclu care, în absența realizării naturii adevărate a tuturor fenomenelor aparente, continuă la nesfârșit. Vezi NAȘTERE-ȘI-MOARTE.

STŪPA. Un relicvariu, o movilă, un altar, adesea în formă de clopot și construit pe teren deschis, special pentru a conține relicvele lui Buddha și ale discipolilor săi, sau pentru a comemora locul unor acțiuni ale lor.

TATHĀGATA (*tathā-gata* sau *tathā-āgata*). Un titlu al lui Buddha, însemnând fie „Astfel-Plecat”, fie „Astfel-Venit”.

Cuprins

Notă introductivă.....	1
Prefață.....	2
Textul	4
Dicționar de termeni.....	8
Cuprins	10